

Stockholm 2023-03-23

Yttrande över Skolverkets remiss avseende förslag till föreskrifter med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå

Sveriges Arkitekter är fackförbundet och intresseorganisationen för alla Sveriges arkitekter, inredningsarkitekter, landskapsarkitekter och planeringsarkitekter. Förbundet har över 14.000 medlemmar och ansluter cirka 90 procent av alla yrkesverksamma arkitekter i Sverige.

I Skolverkets remiss avseende förslag till föreskrifter med anledning av införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå (nedan "förslaget") finns ett antal förslag på föreskrifter som enligt Skolverket krävs för genomförandet av den s.k. ämnesbetygsreformen.

Sveriges Arkitekter yttrar sig nedan endast över de delar i förslaget som berör ämnena arkitektur, byggnadsverk och hållbart samhällsbyggande samt behörighets- och yrkeserfarenhetsfrågor vid ämneslärarlegitimation för undervisning i ovanstående ämnen.

Sveriges Arkitekter är för det första positiva till att ämnena arkitektur, hållbart samhällsbyggande och byggnadsverk ges en tydligare roll och uppdateras i teknikprogrammet. Sveriges Arkitekter har länge verkat för införande av undervisning om arkitektur i grund- och gymnasieskolan. Detta ökar på sikt kunskapen och förståelsen om arkitektur och dess betydelse i samhället samt vikten av hållbara byggda livsmiljöer. Dessutom öppnar det fler vägar in i yrket för en bättre mångfald inom yrkeskåren. Sedan gymnasierreformen 2011 finns arkitektur som ämne på gymnasiet, men endast i teknikprogrammets inriktning samhällsbyggande och miljö, samt som kurs som får erbjudas som programfördjupning inom till exempel det estetiska programmet. Sveriges Arkitekter skulle på sikt vilja se att ämnet tillgängliggörs för fler studenter som individuellt valbar i fler program för fler vägar in i yrket. Vi beklagar i sammanhanget förslaget om att arkitektur utgår ur programfördjupningen på naturbruksprogrammet.

Sveriges Arkitekter är för det andra positiva till att Skolverket föreslår att ämnet arkitektur fortsatt ska kategoriseras under rubriken "vissa ämnen" eftersom det stärker möjligheten för våra medlemmars utbildningar att bedömas vara relevanta för behörighet i ämnet arkitektur.

Sveriges Arkitekter är för det tredje mycket positiva till att behörighetskraven för lärare i ämnet arkitektur kompletteras med ytterligare en punkt vi saknat, nämligen förslagets punkt 2 (*Skolverkets föreskrifter om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i vissa ämnen i gymnasieskolan*). Sveriges Arkitekter har uppmärksammat ett behov av komplettering i detta avseende för att arkitekter med pedagogisk påbyggnad med självklarhet ska kunna undervisa på gymnasieskolans teknikprogram.

Ämnet arkitektur

En lärares kompetens är relevant för ämnet arkitektur om han eller hon

- 1. har behörighet i ämnet teknik i gymnasieskolan och med godkänt resultat har genomgått utbildning om 15 högskolepoäng inom arkitektur,*
- 2. med godkänt resultat har genomgått utbildning om 90 högskolepoäng inom arkitektur, eller*
- 3. på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.*

Däremot anser Sveriges Arkitekter att kravet på minst 15 högskolepoäng i arkitektur i punkt 1 bör ändras till minst 30 poäng. Detta för att ytterligare stärka kompetensen i ämnet.

Skolverket anger i förslaget att lärare som är behöriga att undervisa i något av de nuvarande ämnena kommer att kunna bli behöriga att undervisa i de nya ämnena arkitektur, hållbart samhällsbyggande och byggnadsverk. Det är viktigt för lärarförsörjningen och för en smidig övergång för dagens behöriga lärare i ämnena så de kan fortsätta att undervisa utan hinder och så att det inte uppstår lärarbrist eller utestängningseffekter.

Tobias Olsson
Förbundsdirektör

Margareta Wilhelmsson
Samhällspolitisk chef